

De wasbeerhond is nog steeds zeldzaam

Jaap Mulder, Bureau Mulder-natuurlijk

De wasbeerhond (*Nyctereutes procyonoides*) werd zo'n twintig jaar geleden voor het eerst in Nederland gezien. Sindsdien neemt het aantal waarnemingen heel langzaam toe. Het groeiende gebruik van wildcamera's levert daar een belangrijke bijdrage aan. Hier een korte samenvatting van onze huidige kennis over de leefwijze van deze exoot.

Herkomst

Van nature komt de wasbeerhond voor langs de oostrand van het Aziatische continent, van Siberië tot Noord-Vietnam én in Japan. Van 1928 tot 1957 hebben de Russen zich beijverd om het dier te fokken en op tientallen plaatsen in de toenmalige Sovjetunie uit te zetten, als waardevol pelswild. Zo kwamen ze ook terecht in Wit-Rusland en Oekraïne. Van daaruit koloniseerde de wasbeerhond in een behoorlijk tempo de aangrenzende landen. Rond 1960 dook hij op in Oost-Duitsland, Slowakije en Hongarije. De wasbeerhond gedijt goed in koude en vochtige streken en is via het noorden van Duitsland nu dus ook in ons land aangekomen.

Verspreiding

Met pieken en dalen ligt het gemiddeld aantal waarnemingen van wasbeerhonden nu op vijftien tot twintig per jaar. Aanvankelijk zaten daar nogal wat uit gevangenschap ontsnapte dieren bij, die verspreid over het land gezien werden. De wasbeerhond is een betrekkelijk gemakkelijk huisdier en je kon ze indertijd zelfs op Marktplaats.nl kopen. Dat mag nu niet meer; vanaf februari 2019 is het op grond van de Unielijst van Invasieve Exoten verboden het dier te verhandelen. De laatste jaren zijn de waarnemingen (van louter wilde wasbeerhonden) grotendeels beperkt tot het noordoosten van het land: de provincies Groningen, Drenthe, Friesland en Overijssel, de Noordoostpolder en Oost-Flevoland en de Achterhoek. Op de Veluwe zit een kleine populatie die ontstaan is uit ontsnapte dieren. In Drenthe is driemaal met zekerheid voortplanting vastgesteld, en elders zijn een paar gevallen van waarschijnlijke voortplanting geweest. Erg hard gaat het echter niet met de uitbreiding van het areaal in ons land en met de groei van het aantal wasbeerhonden.

Een wasbeerhond zoals die af en toe verschijnt voor een wildcamera. (Foto: Kees Lankester)

Wasbeerhonden leven in paartjes. (Foto: Jaap Mulder)

Gedrag

De wasbeerhond is een kleine hond van vier tot acht kilo, met een langharige vacht: een dikke baal grijze en bruine wol. Als hij die wintervacht in mei verliest, ziet hij er plots heel anders uit: een slank donkergrijs hondje met zwarte poten. Wasbeerhonden leven in paren, die elk in het zomerhalfjaar een territorium bezetten dat niet overlapt met dat van de burens. Vooral in de herfst lopen ze ook een stukje daarbuiten rond en overlappen de territoria onderling sterk. Als de winter koud is, kunnen wasbeerhonden wekenlang in een hol onder de grond blijven, terend op hun vet. Daarvoor, en voor het werpen van hun jongen, gebruiken ze graag een hoekje van een dassenburcht of een kleine bijburcht. Zelf graaft een wasbeerhond niet of nauwelijks. De jongen worden al op een leeftijd van zes weken door de ouders meegenomen; vanaf dat moment loopt de hele familie gezamenlijk rond in het territorium, nu eens hier en dan weer daar slapend. Al vanaf eind juli kunnen de jongen, die dan nog lang niet volgroeid zijn, zelfstandig gaan zwerven en uiteindelijk tientallen kilometers verderop terecht komen.

Voedsel

Wasbeerhonden zijn echte scharrelaars, die rustig rondlopen en hun voedsel op grondniveau vinden. Ze klimmen niet en graven hooguit muizen- en wespennesten uit. Ook jagen ze niet achter konijnen of hazen aan. Ze verblijven graag in de dekking van vegetatie. Het voorkeurs habitat bestaat uit moerassen, rietvelden en loofbos. Wasbeerhonden eten veel amfibieën en muizen, maar zijn vooral opportunistische omnivoren: het voedsel bestaat uit alles wat gemakkelijk te verkrijgen is, zoals vruchten, maïs, graan, aas, insecten, vis, reptielen, enzovoort. Eieren van grondbroeders, en incidenteel een broedende vogel worden ook niet versmaad. Ze mijden de omgeving van de mens en staan niet bekend als kippenrovers, zoals de vos.

Zoals het er nu naar uitziet, kan de wasbeerhond eventueel lokaal een bedreiging vormen voor sommige prooidiersoorten. Te denken valt aan broedvogels van rietland en mogelijk aan zeldzame amfibieën in kleine geïsoleerde poelen. Weidevogels lijken niet in gevaar, daarvoor houdt de wasbeerhond teveel van de dekking van hoge vegetatie. Meer onderzoek naar voedsel en ecologie van de wasbeerhond in de specifieke Nederlandse situatie zou dat beeld kunnen ontcrachten, nuanceren of bevestigen.